

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 1456/3 Prot.

Tiranë, më 15.11.2024

V E N D I M

Nr. 279, Datë 15.11.2024

Bazuar në nenin 32/1/a dhe nenin 33 të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, pranë Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi është paraqitur ankesa nr. 215, datë 25.10.2024¹, e z. H.M kundër Njesisë Administrative Petrelë dhe Inspektoratit të Mbrojtjes së Territorit, të Bashkisë Tiranë, me pretendimin për diskriminimin për “*çdo shkak tjetër*”².

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Sipas shpjegimeve të dhëna në formularin e ankesës, dhe në procesverbalin e mbajtur pranë zyrave të Komisionerit, në datë 08.11.2024, subjekti ankues në mes të tjerash informon se: “*Sipas ligjit nr. 7501, datë 19.07.1991, “Për tokën”, si familje bujqësore me kryefamiljar shtetasin T.M, përbërë prej: D.M, H.M, D.M dhe E.M, nga ana e Komisionit të Tokës së Fshatit Petrelë, jemi pajisur me Akt të Marrjes së Tokës në Pronësi dhe aktualisht gëzojmë një tokë arë me sipërfaqe prej 1500 m², e cila është e vetmja sipërfaqe të cilën e mbjellim dhe e kultivojmë çdo vit dhe me frytet e saj, mundemi të jetojmë dhe të mbajmë me shumë vështirësi familjen të përbërë prej 8 personash. Pjesa tjetër e tokës e marrë nga ana e jonë sipas ligjit, me anë të makinacioneve na është tjetërsuar padrejtësisht prej z. A.M, i cili punon si specialist tek Programi, International Criminal Investigative Training Assistance (ICITAP), pranë Ambasadës Amerikane, dhe prej*

¹ Ankesa është plotësuar me procesverbalin datë 08.11.2024.

² Pa përcaktuar një cilësi apo karakteristikë personale.

pothuajse 9 vitesh po sorollatemi nëpër dyert e gjykatave të Tiranës dhe akoma nuk po marrim drejtësi.

Në vitin 2006, z. A.M në kufijtë e tokës sonë arë, bleu shtëpinë e gjyshes sonë E.M, së bashku me një truall përreth, i cili ndodhet në kufijtë e tokës sonë arë prej 1500 m². Disa vite më vonë me lejen tonë si kufitarë dhe si fqinjë, e lejuam që të vendosë një portë hekuri në rrugën e përbashkët të kalimit, për një kohë provizore 3-mujore, në mënyrë që prona e tij të ishte e sigurtë. Në momentin që do të vinte të jetonte në këtë pronë, ai premtoi se do ta hiqte përsëri portën me kostot dhe vullnetin e tij.

Kohët e fundit, shtetasi A.M, në mënyrë të padrejtë dhe tërësisht antiligjore, me portën e vënë padrejtësisht, ka zënë rrugën hyrëse për në tokën arë me të cilën jetojmë, duke mos marrë asnjë përgjegjësi për veprimet e tij në kundërshtim me ligjin.

Toka arë është i vetmi mjet me të cilin jetojmë dhe në kushtet e një fqinjësie të mirë kemi kontaktuar paqësisht dhe në mënyrë të vazhdueshme prej vitesh me z. A.M për të negociuar për heqjen e portës, por nga ana e tij na është bërë me dije se nuk do ta heqë portën kurrsesi, duke na thënë në mënyrë të paturpshme dhe duke abuzuar hapur me autoritetin e Ambasadës së USA në Tiranë.

Në datën 29.05.2024, u paraqitëm në Njësinë Administrative Mullet, ku takuam Specialistin e ZMMT dhe Kryetarin e Fshatit Petrelë, z. I.A, për tu interesuar mbi ecurinë e kërkesës sonë për heqjen e portës. Përgjatë këtij takimi në prezencën time, z. I.A mori në telefon z. A.M, duke e orientuar padrejtësisht që ai të blejë tokën tonë si palë e detyruar, ngaqë nuk kemi ku të kalojmë.

Jam ankuar tek Prefekti, dhe ky i fundit ka çuar dy shkresa Njesisë Administrative Petrelë, dhe Bashkisë Tiranë, por këto nuk kanë reaguar në formën që kërkohet nga ligji, edhe pse unë jam drejtuar pa fund, IMT të Bashkisë Tiranë, Policisë Bashkiake, Kryetarit të Bashkisë dhe Njesisë Administrative Petrelë. Ju lutem na ndihmoni që kjo portë të hiqet menjëherë e cila është në kundërshtim me ligjin. Dua të sqaroj se ky nuk e ka me letra rrugën e kalimit, i cili sipas hartave që Njësia më ka çuar, duket qartë se nuk ka rrugë para shtëpisë time. Dhe mundem t'ia bllokoj, por dua të sqaroj se nuk bllokohen rrugët e kalimit, as me fe, as me kanun dhe për këtë arsye, unë mendoj se jam diskriminuar nga organet kompetente, se ky para ligjit nuk është i barabartë me mua, dhe sipas dokumenteve që unë kam, duket qartë se ka mbështetjen e shtetit”.

Subjekti ankues, kërkon nga Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, konstatimin e diskriminimit dhe lirim të rrugës duke hequr portën.

II. Nga shqyrtimi paraprak i ankesës u konstatua se:

Në nenin 1 të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, përcaktohet se: “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore,

moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”.

Diskriminimi përkufizohet nga ligji 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, në nenin 3, pika 1, si: “*“Diskriminim” është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim ose pasojë pengesën ose bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët të të drejtave e lirive themelore të njohura nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe nga ligjet në fuqi”.*

Në bazë të nenit 7, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, mbrojtja nga diskriminimi garantohej ndaj çdo veprimi ose mosveprimi të autoriteteve publike ose të personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë ose privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta ose të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë ose grupe të tjera personash.

Mbështetur në detyrimet ligjore të parashikuara në nenin 3 të Kushtetutës të Republikës së Shqipërisë në të cilën shteti merr masa për mbrojtjen e dinjitetit të njeriut dhe respektimin e lirive dhe të drejtave të tij, nenit 14 të Konventës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, Ligjin 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi synon respektimin me rigorozitet të parimit të barazisë përpara ligjit, barazi të shanseve dhe mundësive për të ushtruar të drejtat dhe liritë, si dhe zbatimin e efektshëm të politikave antidiskriminuese.

Në informacionin e përcjellë nga subjekti ankues pranë Komisionerit, është përcaktuar si shkak diskriminimi “çdo shkak tjetër”. Subjekti ankues në rastin në fjalë nuk ka paraqitur asnjë dokument apo provë, për të vërtetuar se diskriminimi i pretenduar ka ndodhur si pasojë e ndonjë karakteristike individuale specifike.

Dokumentimi i tyre është thelbësor në çështjen e provimit të “shkakut” për të cilin subjekti ankues pretendon se si pasojë e posedimit të tij i kanë ardhur më pas të gjitha pasojat e pretenduara. Në rastin e mosprovimit e mosdokumentimit të “shkakut”, nuk mund të dilet në përfundimin se paligjshmëritë e pretenduara nga subjekti ankues lidhen pikërisht me këtë “shkak”.

Përsa i takon pretendimit të ankuesit për diskriminim për “çdo shkak tjetër”, i pa dokumentuar dhe i paprovuar, Komisioneri vlerëson se nuk qëndron, pasi ai nuk është “shkaku” në vetvete.

Në thelb të diskriminimit, është trajtimi i diferencuar dhe më pak i favorshëm, i shfaqur qoftë në formën e *dallimit, kufizimit, përjashtimit ose preferencës* dhe që ka për bazë një nga shkaqet e mbrojtura nga ligji. Pra, jo çdo diferencë në trajtim apo trajtim më pak i favorshëm gëzon mbrojtje nga ligji. Mbrojtja nga diskriminimi sipas ligjit garantohej vetëm për ato diferenca në trajtim apo trajtime më pak të favorshme që kanë për bazë një nga shkaqet e mbrojtura. Në mungesë të një

shkaku të mbrojtur, jo çdo diferencë në trajtim apo trajtim i pafavorshëm konsiderohet diskriminim sipas ligjit. Gjithashtu, jo çdo diferencë në trajtim është diskriminim, por vetëm ato që nuk kanë një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm. Pra, nëse për diferencën në trajtim konstatohet se ka një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, atëherë trajtimi ndryshe është i përligjur dhe nuk është i ndaluar nga ligji.

LMD, ofron mbrojtje dhe rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje me një listë shkaqesh³. Në nenin 1, ligji liston një sërë shkaqesh për të cilat garantohet mbrojtja nga diskriminimi, por mbyllet me përcaktimin se ligji merr në mbrojtje edhe shkaqe të tjera që nuk janë listuar në nenin 1.

Neni 1, i këtij Ligji është në linjë edhe me parashikimet e nenit 14 të Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (KEDNJ-së), e cila sanksionon mbrojtjen nga diskriminimi bazuar në një listë të hapur shkaqesh⁴.

Në mungesë të një praktike kombëtare, Komisioneri i referohet praktikës gjyqësore të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ). Ky referim bëhet duke mbajtur parasysh, hierarkinë e normave juridike të sanksionuar në nenin 116 të Kushtetutës, i cili sanksionon epërsinë e të drejtës ndërkombëtare të ratifikuar nga Republika e Shqipërisë mbi ligjet e brendshme. Në referim edhe të evokimit që i bëhet Konventës në nenin 17/2 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, ajo merr një status kushtetues në të drejtën tonë të brendshme. Për rrjedhojë edhe praktika e Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, me anë të të cilës bëhet interpretimi i Konventës, ka fuqinë e Konventës.

Referuar kësaj praktike, GJEDNJ-ja ka mbajtur qëndrimin se diferencat që kanë si bazë ose për arsye një karakteristikë personale, që e bëjnë të dallueshme një person ose grup personash nga të tjerët, janë të lidhura me nenin 14 të Konventës dhe me këtë interpretim ajo ka përcaktuar statuse të tjera që nuk janë përcaktuar në mënyrë të drejtpërdrejtë nga neni 14, i Konventës. I njëjti arsyetim mund të na shërbejë edhe në rastin e vlerësimit të shprehjes “*me çdo shkak tjetër*”, të parashikuar në nenin 1 të ligjit 10221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, të ndryshuar.

Në çështjen Clift kundër Mbretërisë së Bashkuar (paragrafi 60) GJEDNJ-ja është shprehur se: “*Pyetja nëse ekziston një ndryshim në trajtim bazuar në një karakteristikë personale ose të identifikueshme, në çdo rast është një çështje që duhet vlerësuar duke marrë parasysh të gjitha rrethanat e çështjes dhe duke pasur parasysh se qëllimi i Konventës është të garantojë jo të drejta që janë teorike ose jo reale, por të drejta që janë praktike dhe efektive*”.

Diskriminimi karakterizohet nga trajtimi i diferencuar, pra duhet të demonstrohet se “viktima” e pretenduar është trajtuar në mënyrë më pak të favorshme, pikërisht për shkak të një karakteristike

³ Neni 1, i ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, i ndryshuar citon se: “Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë në lidhje meose me çdo shkak tjetër.”

⁴ Neni 14, I KEDNJ-së: “Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër”.

të saj që përfshihet në “shkakun e mbrojtur”, të cilën ankuesi nuk arriti ta provonte e dokumentonte se e posedonte atë.

Bazuar në përkufizimin që ligji i bën diskriminimit, jo çdo sjellje e kundërshtuar për paligjshmëri, është një sjellje diskriminuese. Një sjellje diskriminuese në çdo rast është një sjellje e paligjshme, por jo çdo sjellje e paligjshme konsiderohet diskriminuese.

Për sa më sipër, referuar nenit 33/4/ç, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, i cili citon se: “Ankesa nuk pranohet nëse:, ç) ... është haptazi e pabazuar”, ankesa nuk mund të pranohet dhe për rrjedhojë nuk mund t’i nënshtrohet procedurave të mëtejshme të parashikuara në ligj për shqyrtimin e saj⁵.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenin 21/1, nenin 32, pika 1/a, si dhe nenin 33, pikat 1, 4/ç, të ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

1. Mospranimin e ankesës të subjektit ankues H.M, pasi nuk plotësohen kriteret përkatëse të parashikuara nga ligji 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, i ndryshuar.
2. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

⁵ Për analogji citojmë vendimet: nr. 21, datë 19.01.2024 dhe nr. 254, datë 23.09.2024, të KMD-së.